

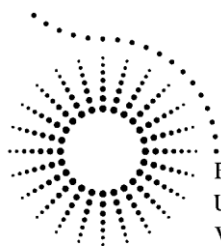
Ústav světových dějin

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Martin MATOUŠEK, *Letní olympijské hry v době studené války (Moskva 1980 a Los Angeles 1984)*, Ústav světových dějin, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2014, 149 stran

Martin Matoušek si pro svoji diplomovou práci zvolil velmi atraktivní téma, a sice analýzu nejvýznamnějších sportovních událostí – letních olympijských her, jež se konaly v roce 1980 v hlavním městě Sovětského svazu, Moskvě, a o čtyři roky později v Los Angeles ve Spojených státech amerických, tj. na vrcholu studené války. Sport, konkrétně olympijské hry a politika, je nepochybně velké téma obecných a sociokulturních dějin; zneužití myšlenek olympismu Hitlerovými nacisty v Garmisch-Partenkirchenu a v Berlíně v roce 1936, zpolitizování mexické olympiády v roce 1968, atentát na izraelské sportovce v Mnichově v roce 1972, bojkoty olympiád z již zmíněných let 1980 a 1984 či kontroverzní přidělení pořadatelství olympijských her Pekingu v roce 2008, abych uvedl alespoň ty nejznámější případy – to všechno bylo, je a vzhledem k tomu, jakou roli hraje sport v dnešní společnosti, zřejmě nejspíš bude předmětem zkoumání mnoha historiků na celém světě. Matouškova práce je dalším příspěvkem v tomto oboru bádání, o to cennějším, že se v českém prostředí tomuto tématu metodicky prozatím nikdo nevěnoval. Už jenom proto jej za jeho volbu tématu chválím.

Pokud jde o strukturu práce, Martin Matoušek se rozhodl nejprve ve stručnosti pojednat o olympijských hrách jako sociokulturním fenoménu moderní doby, o jejich obnovení na konci 19. století, o hrách v letech 1896-1976 a zejména o jejich vztahu k profesionalismu, který rozebral na pěti konkrétních příkladech; současně se věnoval i vztahu olympijských sportů k dalším sportovním odvětvím. Druhá kapitola práce je věnována rozboru mezinárodněpolitické situace v 70. a 80. letech. Začlenění této kapitoly do práce pokládám za užitečné. Matoušek se sice nepustil do detailní analýzy mezinárodních vztahů, tuto roli ostatně kapitola ani plnit neměla, nevynechal nicméně nic podstatného (zabýval se odzbrojovacími jednáními, konferencí o spolupráci a bezpečnosti v Evropě v Helsinkách, německou Ostpolitik, sovětským vpádem do Afghánistánu a jeho důsledky, zostřením studené války po nástupu Ronalda Reagana do Bílého domu v lednu 1981), co se v kontextu mezinárodních vztahů událo. Třebaže se nejedná, jak už jsem uvedl, o podrobnou, brilantní analýzu mezinárodních vztahů v dané době, pro další části práce, věnované bojkotu dvou letních olympiád, je znalost těchto událostí zásadní.

Ústav světových dějin

Jádro diplomové práce tvoří následující kapitoly. Ve třetí, čtvrté a páté kapitole Martin Matoušek rozebral přípravu sovětské metropole na olympijské hry, jejich organizaci, budování zázemí pro sportovce a sportovišť samotných. Velkou pozornost věnoval postoji Spojených států a jejich spojenců ke „hrám za oponou“ a bojkotu her. Neopomněl stranou ani obraz bojkotu her v československém komunistickém tisku a v tehdejší literatuře; zabýval se rovněž důsledky bojkotu her na jejich sportovní úroveň. Šestá, sedmá a osmá kapitola jsou pak věnované – takřka zrcadlově – olympijským hrám ve „městě andělů“ v roce 1984, včetně jejich zachycení v soudobém československém tisku.

Pokud jde o kvalitu práce, její úroveň je vcelku solidní. Diplomant pracoval především s oficiálními podrobnými zprávami z olympijských her, jimiž se zabýval, prostudoval rovněž akceptovatelné množství odborné literatury (třebaže je, přirozeně, mnohem rozsáhlejší), dobový tisk a českou odbornou a populárně odbornou literaturu. Můj „problém“ s jeho prací spočívá v tom, že je ve většině pasáží až příliš popisná; tím nechci říci, že je přímo povrchní, Matouškovy pokusy o analýzu jednotlivých problémů mohly být ale v každém případě pečlivější a hlubší. Na druhé straně bych rád ocenil autorův přístup k tématu, dobrou orientaci ve složité problematice a solidní, přehledné zpracování bojkotu obou olympijských her, stejně jako profesionální poznámkový aparát, slušnou stylistickou úroveň práce a obrazové přílohy, evokující zdařile atmosféru první poloviny osmdesátých let.

Sečteno a podtrženo: Martin Matoušek napsal slušnou, byť ne zdaleka vynikající diplomovou práci, kterou doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit klasifikačním stupněm „velmi dobře“.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Praze, 26. května 2014

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.
Ústav světových dějin FF UK v Praze